

arbejdsvilkår, fremme VSA som led i den nye strategi for Afrika og følge andre relevante internationale processer som f.eks. den særlige FN-repræsentants indsats, vejledende ISO-standarder, Kimberley-processens certificeringsordning. Disse initiativer er endnu vigtigere, fordi de for visse lande kan betyde starten på en effektiv sociallovgivning.

Bruxelles, den 14. december 2006

2.3.9.2 EØSU mener, at de toldfrie eksportzoner, der findes for at skabe et attraktivt investeringsklima, under ingen omstændigheder bør overskride de grænser, der er fastsat af den nationale arbejdslovgivning. At vigte sig af, at man i disse zoner overholder VSA kan på ingen måde erstatte respekten for samlingen af grundlæggende ILO-konventioner.

Dimitris DIMITRIADIS

Formand for

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Børn som indirekte ofre for vold i hjemmet«

(2006/C 325/15)

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg besluttede den 21. april 2006 under henvisning til forretningsordenens artikel 29, stk. 2, at udarbejde en initiativudtalelse om: »Børn som indirekte ofre for vold i hjemmet«

Det forberedende arbejde henvistes til EØSU's Faglige Sektion for Beskæftigelse, Sociale og Arbejdsmarkeds-mæssige Spørgsmål og Borgerrettigheder, som udpegede **Renate Heinisch** til ordfører. Sektionen vedtog sin udtalelse den 7. november 2006.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 431. plenarforsamling den 13. og 14. december 2006, mødet den 14. december 2006, følgende udtalelse med 105 stemmer for, 4 imod og 5 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og henstillinger

1.1 I denne tillægsudtalelse henvises der til definitionerne og analyserne fra EØSU's udtalelse om »Vold mod kvinder i hjemmet« af 16. marts 2006, hvori udelukkende partnervold udøvet af mænd mod kvinder blev behandlet ⁽¹⁾. Også i *nærværende udtalelse behandles udelukkende dette aspekt af vold i hjemmet, dvs. følgerne af denne form for partnervold på de børn, som er vidner hertil. Den direkte vold mod børn i hjemmet, der også ofte udøves af kvinder — mødre — behandles ikke i denne udtalelse.* Selv om det kan få alvorlige følger for børn at vokse op i et miljø med fysisk og psykisk vold, er bevidstheden om børn som indirekte ofre for vold i hjemmet stadig begrænset. Ikke mindst i betragtning af børns ret til et liv uden vold, og navnlig til en opvækst uden vold, samt til omsorg og beskyttelse, er denne situation uacceptabel.

1.2 EØSU beder derfor udtrykkeligt rådsformandskaberne om også se på spørgsmålet »børn som indirekte ofre for vold i hjemmet« under behandlingen af spørgsmålet »vold mod kvinder i hjemmet«.

Dette er henvendt til rådsformandskaberne og Kommissionen.

1.3 Den 4. og 5. april 2006 blev Europarådets treårige program (2006-2008) »Et Europa for og med børn« (*Building a Europe for and with Children*) lanceret med en konference i Monaco. Ved siden af »kampagnen« for beskyttelse af børns rettigheder vil dette program beskæftige sig med spørgsmålet om »beskyttelse af børn mod vold«. For at give dette vigtige projekt endnu mere gennemslagskraft — også og især i medierne — foreslår EØSU en fælles aktion i samarbejde med Europarådet, Europa-Parlamentet, Regionsudvalget og UNICEF.

Dette er henvendt til Europarådet, Europa-Parlamentet, Regionsudvalget og UNICEF.

1.4 Selv om hovedansvaret for bekæmpelse af vold i hjemmet ligger hos medlemsstaterne, finder EØSU — i lyset af betydningen af børns rettigheder og den forskellige tilgang hertil i medlemsstaterne — det nødvendigt at anlægge en fælles europæisk strategi.

Grundlaget for denne fælleseuropæiske strategi skal være, at der gennemføres en indledende undersøgelse i hele EU af, i hvor høj grad det forekommer, at børn vokser op med vold i hjemmet, og hvilke følger dette har for dem. Som led i undersøgelsen udforskes også mulighederne for og tilbuddene om beskyttelse af og støtte til de børn, som indirekte berøres af vold i hjemmet.

Dette er henvendt til Kommissionen, Generaldirektoratet for Retlige Anliggender, Frihed og Sikkerhed.

⁽¹⁾ EØSU's udtalelse om »Vold mod kvinder i hjemmet« af 16.3.2006, ordfører: Renate Heinisch (EUT C 110 af 9.5.2006, s. 89-94) pkt. 2.3.4 og 2.3.5, http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/site/da/oj/2006/c_110/c_11020060509da00890094.pdf.

1.5 Vold mod børn i forbindelse med vold i hjemmet kan kun bekæmpes effektivt på det nationale plan. Derfor bør de enkelte medlemsstater under udarbejdelsen og gennemførelsen af deres respektive nationale handlingsplaner for bekæmpelse af vold i hjemmet også udtrykkeligt behandle spørgsmålet om »børn som indirekte ofre for vold i hjemmet«. I den sammenhæng bør der navnlig tages hensyn til følgende aspekter:

- undersøgelser af i hvor høj grad det forekommer, at børn vokser op med vold i hjemmet, og hvilke følger dette har for dem,
- undersøgelser af mulighederne for og tilbuddene om beskyttelse af og støtte til de børn, der indirekte berøres af vold i hjemmet,
- sikring af, at de børn, der indirekte berøres af vold i hjemmet, behandles som en selvstændig gruppe, som der skal udvikles særlige støttetilbud til,
- netværksarbejde og samarbejde omkring alle foranstaltninger inden for samtlige indsatsområder, dog især mellem kvindehjem og kvinderrådgivningscentre på den ene side og ungdomsorganisationer, familiedomstole, børneforsorgshjem og familierådgivningscentre på den anden side,
- hensyntagen til den enkelte situation med vold i hjemmet i forbindelse med fastsættelsen af samkvemsretten og forældremyndigheden,
- hensyntagen til den særlige situation, som børn af mishandlede indvandrerkvinder befinder sig i,
- sikring af uddannelse og videreuddannelse for alle relevante faggrupper og indsatsområder — herunder hjælp til børn og unge, rådgivnings- og tilflugtscentre, interventionsorganer, skoler, børnehaver og fritidshjem, sundhedsvæsen, politi og retsvæsen — der har til opgave at afdække særlige farer for børn i voldsramte hjem og yde effektiv støtte til de berørte børn,
- udvikling og anvendelse af specifikke præventive foranstaltninger i forbindelse med spørgsmålet »børn som indirekte ofre for vold i hjemmet«,
- iværksættelse af folkeoplysningskampagner henvendt til potentielle direkte vidner til vold mod børn (naboer, venner til forældre eller slægtninge) for at bekæmpe disse menneskers indifferens over for overgreb mod børn,
- tilvejebringelse af kontaktpersoner til børn og støtte gennem statslige og ikke-statslige organisationer, f.eks. i form af børneombudsmandsfunktionen, der allerede er etableret i mange lande, ⁽²⁾
- bevidstgørelse gennem oplysningskampagner om de nationale handlingsplaner og de heri omtalte foranstaltninger og idéer.

Dette er henvendt til medlemsstaterne.

⁽²⁾ Det Europæiske Netværk af Ombudsmand for Børn (»European Network of Ombudspersons for Children« — ENOC), <http://www.ombudsnet.org/>

2. Begrundelse

2.1 Hvorfor udarbejde en tillægsudtalelse?

2.1.1 I denne tillægsudtalelse henvises der til definitionerne og analyserne fra EØSU's udtalelse om »Vold mod kvinder i hjemmet« af 16. marts 2006, hvori udelukkende partnervold udøvet af mænd mod kvinder behandles. Også i nærværende udtalelse behandles udelukkende dette aspekt af vold i hjemmet, dvs. følgerne af denne form for partnervold på de børn, som er vidner hertil. Den direkte vold mod børn i hjemmet, der også ofte udøves af kvinder — mødrene — behandles ikke i denne udtalelse. Resultater af empiriske undersøgelser i flere lande vidner om, at der i mindst halvdelen af alle tilfælde af vold i hjemmet er børn til stede, og at ca. 75 % af de kvinder, som opsøger et krisecenter, har børn med sig ⁽³⁾. Empiriske undersøgelser og statistiske data viser endvidere klart, at faderens voldsudøvelse mod moderen altid er til skade for børnene, også når volden i hjemmet ikke omfatter direkte eller umiddelbar vold mod børn. Til trods herfor er bevidstheden om børn som indirekte ofre for vold i hjemmet stadig begrænset, og børn får langt fra den opmærksomhed, hjælp og støtte, som de behøver. Dette skal denne tillægsudtalelse råde bod på, idet der i udtalelsen sættes fokus på »børn som indirekte ofre for vold i hjemmet«, redegøres for deres specifikke situation, udpeges problemer og fremsættes henstillinger til, hvordan disse børns forhold og rettigheder kan forbedres.

2.2 Vold mod børn i forbindelse med vold i hjemmet

2.2.1 Vold mod børn finder sted i de nære sociale omgivelser, navnlig i familien. Her er der størst sandsynlighed for, at børn bliver ofre for og vidner til vold, dvs. ofre for vold begået af voksne og vidner til vold udøvet mellem voksne.

2.2.2 Mens den direkte, umiddelbare vold mod børn inden for familien eller i de nære sociale omgivelser — fysisk, seksuel og psykisk mishandling samt forsømmelse — allerede i flere år ikke mindst på europæisk plan og i medlemsstaterne er blevet anerkendt som et problem og anses for at være en af de mest alvorlige overtrædelser af børns rettigheder, og der er blevet truffet foranstaltninger til forebyggelse og forfølgelse af denne form for vold, er der ikke nok opmærksomhed omkring børn som indirekte ofre for og vidner til vold i hjemmet. ⁽⁴⁾

2.2.3 Ved vold i hjemmet forstås partnervold, dvs. psykisk eller fysisk (herunder seksuel) vold inden for et ægteskab eller et andet parforhold. ⁽⁵⁾ Det er hovedsagelig manden, der udøver den, og kvinden, der er offer. Mange af kvinderne er mødre, og når denne vold udøves af deres partner, er børnene oftest enten til stede eller inden for hørevidde. ⁽⁶⁾

⁽³⁾ Jf. bogen »Handbuch Kinder und häusliche Gewalt«, udgivet af B. Kave-
mann og U. Kreyssig, Wiesbaden, 2006.

⁽⁴⁾ Et eksempel herpå er de mange projekter, som enten får eller vil få støtte inden for rammerne af DAPHNE-programmet. Et opdateret overblik over Europarådets aktiviteter til fremme af børns beskyttelse mod alle former for vold kan findes i den af UNICEF Innocenti Research Centre offentliggjorte rapport fra 2005 om »Council of Europe Actions to Promote Children's Rights to Protection from all Forms of Violence«.

⁽⁵⁾ For yderligere oplysninger om definition, omfang, årsager og konsekvenser se venligst EØSU's udtalelse om »Vold mod kvinder i hjemmet« (fodnote 1).

⁽⁶⁾ Jf. »Children living with domestic violence. Putting men's abuse of women on the Child Care Agenda«, A. Mullender og R. Morley, London 1994.

2.2.4 Vold mod moderen er en form for vold mod barnet. Børn, der er vidner til vold i hjemmet, og som må opleve og overvære, hvordan faderen, stedfaderen eller moderens samlever slår og mishandler moderen, vil altid være ofre for psykisk vold. Selv om volden i hjemmet ikke er nogen direkte og umiddelbar vold mod børnene, vil volden mod moderen altid skade børnene. (7)

2.2.5 Desuden er det i flere videnskabelige undersøgelser blevet påvist, at vold mod kvinder i hjemmet og børnemishandling ofte finder sted i den samme familie. (8) Mænd, som mishandler deres partnere, udøver ofte tillige vold mod børnene. Af og til udøver de kvinder, der er ofre for vold, selv vold mod deres børn, fordi de lever i et klima, hvor vold er blevet hverdagskost.

2.2.6 Dertil kommer, at mishandlede kvinder ofte er så belastede, at de ikke kan tage tilstrækkeligt vare på deres børn. En vedvarende mishandling fra partnerens side bevirker, at mange kvinder er ude af stand til at beskytte deres børn.

2.2.7 Vold i hjemmet er således ikke alene en trussel mod og ødelæggelse af kvinders liv, men skader også børn og truer deres trivsel.

2.3 Følgerne af vold i hjemmet for børn

2.3.1 En opvækst i et miljø med fysisk og psykisk vold kan få alvorlige følger for børn. Børn — selv i den yngste aldersgruppe — føler i forbindelse med vold mod moderen udøvet af faderen, stedfaderen eller moderens samlever en stor afmagt og føler sig somme tider delvis ansvarlige for, hvad der sker. Ofte tror børn, at de er skyld i volden, eller også forsøger de at gribe ind og beskytte moderen, hvorefter de selv bliver mishandlet.

2.3.2 Denne problematik er blevet behandlet i flere undersøgelser, navnlig i England og USA. (9) Selv om børn påvirkes forskelligt, og ikke alle børn udvikler adfærdsforstyrrelser i forbindelse med vold, og der mangler empiriske kriterier til at kunne vurdere, hvor stor risikoen er i de enkelte tilfælde, findes der dog tydelige sammenhænge.

2.3.3 Som belastningsfaktorer skal især nævnes et liv i et truende miljø, uforudsigeligheden af nye overgreb, bekymringer for moderens liv, oplevelse af magtesløshed i de pågældende situationer, følelsen af isolation som følge af den ofte påtvungne

(7) Jf. »Ending the cycle of violence. Community response to children of battered women«, E. Peled e.a. (eds.), Thousands Oaks, CA 1995.

(8) Jf. »Children living with domestic violence. Putting men's abuse of women on the Child Care Agenda«, A. Mullender og R. Morley, London 1994.

(9) En sammenfattende og komparativ vurdering af en lang række af disse undersøgelser findes i »Should childhood exposure to adult domestic violence be defined as child maltreatment under the law?«, Jeffrey L. Edleson, <http://www.mincava.umn.edu/link/documents/shouldch/shouldch.shtml>.

tavshed over for udenforstående, loyalitetskonflikter i forhold til forældrene samt svækkelse af børn-forældre-forholdet.

2.3.4 Børn kan i den sammenhæng udvikle mange problemer og adfærdsforstyrrelser, herunder psykosomatiske symptomer og psykiske forstyrrelser såsom en lav selvværdsfølelse, rastløshed, søvnforstyrrelser, problemer i skolen, angst, aggressivitet og ligefrem selvmordstanker.

2.3.5 Når voldsudøverne ikke alene mishandler deres partner, men også børnene, kan symptomerne på udviklingsforstyrrelser og psykiske forstyrrelser blive endnu mere alvorlige.

2.3.6 En opvækst i et voldeligt hjem kan også påvirke børnenes holdning til vold og til deres egen voldelige adfærd. Ved at overvære de voksnes adfærd eller gennem egne erfaringer med vold kan børn overtage de voksnes problematiske adfærdsmønstre. Den såkaldte »voldsspiral« kan bevirke, at drenge og piger tilegner sig henholdsvis voldsudøverrollen og offerrollen, og at de selv som voksne bliver udøvere af eller ofre for vold i hjemmet.

2.3.7 Følgerne synes at være særligt alvorlige for de børn, som har oplevet, at moderen er blevet slået ihjel af partneren.

2.4 EØSU's analyse og forslag

2.4.1 Når børn vokser op i et voldeligt hjem, vil de altid være enten direkte eller indirekte berørte heraf. De udsættes for en lang række belastningsfaktorer, som kan få betydelige og vedvarende følger for deres trivsel og adfærd.

2.4.2 Disse følger og deres betydning har længe været under vurderet. På trods af, at denne problematik i de seneste år har været genstand for stadig mere debat, er der stadig ikke megen opmærksomhed omkring børn som ofre for og vidner til vold i hjemmet.

2.4.3 Ikke mindst i betragtning af børns ret til et liv og navnlig en opvækst uden vold samt til omsorg og beskyttelse, er denne situation uacceptabel. (10)

2.4.4 EØSU's forslag vedrører frem for alt følgende aspekter:

2.4.5 Undersøgelser af forholdene for børn i voldelige hjem i medlemsstaterne

(10) Jf. FN's børnerettskonvention (FN-konventionen om børns rettigheder), der blev vedtaget i 1989 af FN's generalforsamling og siden da med undtagelse af to lande er blevet ratificeret på verdensplan. I juli 2006 offentliggjorde Kommissionen en meddelelse, hvori der gøres status over »børnerettighederne« på EU-plan (KOM(2006) 367 endelig). EØSU's udtalelse af 12./13. december 2006 om Meddelelse fra Kommissionen *Mod en EU-strategi for børns rettigheder*, ordfører: Jillian Van Turnhout.

2.4.5.1 Med hensyn til, om og i hvilken udstrækning børns situation i voldelige hjem er blevet anerkendt som et problem i medlemsstaterne, og hvilke støtte- og præventive foranstaltninger det har ført til, er der betydelige forskelle. ⁽¹¹⁾ Sådan er situationen på EU-plan beskrevet i EØSU's udtalelse om »Vold mod kvinder i hjemmet« ⁽¹²⁾.

2.4.5.2 For den faglige og politiske debat inden for EU ville det være af stor betydning at have nøjagtig aktuel viden om samfundets håndtering af fænomenet med vold i hjemmet, retsgrundlaget for og fremgangsmåden i forbindelse med beskyttelse af og støtte til børn samt indgreb og forebyggelse.

2.4.6 Gennemførelse af forskningsprojekter vedrørende følgerne for børn af vold i hjemmet og vedrørende voldens art og omfang

2.4.6.1 Forskningsområdet »børn og vold i hjemmet« må i de fleste EU-medlemsstater betegnes som »terra incognita«. ⁽¹³⁾ Der foreligger kun få undersøgelser om forholdene for de børn, der vokser op i et voldeligt hjem. Der er heller ikke forsket meget i mulighederne og hindringerne for adgang til hjælp og støtte.

2.4.6.2 Der bør i alle EU-medlemsstater gennemføres undersøgelser og forskningsprojekter om børn i forbindelse med vold i hjemmet. Af hensyn til metodernes og undersøgelsesresultaternes sammenlignelighed er en koordineret fremgangsmåde både hensigtsmæssig og nødvendig. ⁽¹⁴⁾

2.4.7 Bedre støtte til børn, der er indirekte ofre for vold i hjemmet

2.4.7.1 Beskyttelses- og støttetilbuddene for kvinder, der er ofre for vold i hjemmet, er blevet betydeligt forbedret i de seneste år, men der findes stadig næsten ingen støttetilbud til disse kvinders børn.

2.4.7.2 Hvis disse børn skal støttes effektivt, er det vigtigt, at man skelner mellem børns indirekte voldsoplevelser som vidner til vold og situationer, hvor de direkte udsættes for vold i form af børnemishandling og –misbrug begået af forældrene. Selv om der ofte sker overlappninger, bør børn, der direkte berøres af vold

⁽¹¹⁾ Dette fremgår af rapporterne for Irland, Det Forenede Kongerige, Danmark, Sverige og Tyskland. Der gives et godt overblik over den aktuelle situation i Tyskland og i en række andre medlemsstater i bogen »Handbuch Kinder und häusliche Gewalt«, udgivet af Kavemann og Ulrike Kreyszig, Wiesbaden, 2006.

⁽¹²⁾ Jf. punkt. 2.3.2 i EØSU's udtalelse om »Vold mod kvinder i hjemmet« (fodnote 1).

⁽¹³⁾ Selv i den nyligt (februar 2006) offentliggjorte rapport »State of European research on the prevalence of interpersonal violence and its impact on health and human rights« er denne problematik ikke medtaget i kapitlet »Violence against children and youth« ([http://www.cahrvi.uni-osnabrueck.de/reddot/CAHRVreportPrevalence\(1\).pdf](http://www.cahrvi.uni-osnabrueck.de/reddot/CAHRVreportPrevalence(1).pdf)).

⁽¹⁴⁾ F.eks. inden for rammerne af DAPHNE-programmet eller gennem et organ som EU-forskningsnettet »Co-ordination Action on Human Rights Violations (CAHRV)«, der skal samle forskning i alle former for interpersonel vold i relationer mellem søskende og generationer, og som vil blive finansieret gennem Kommissionens 6. rammeprogram (jf. www.cahrvi.uni-osnabrueck.de).

i hjemmet, behandles som selvstændige ofre, som der skal udvikles særlige støttetilbud til.

2.4.7.3 I tilfælde af vold i hjemmet er hverken den voldsudøvende mand eller den mishandlede kvinde tilstrækkeligt i stand til at bedømme barnets tilstand. Børnene har derfor brug for særskilt rådgivning og støtte gennem statslige og ikke-statslige organer. Et godt eksempel herpå er den måde, man håndterer problemet på i Sverige, der sikrer, at børn og unge op til 18-årsalderen har deres egen ombudsmand (»barnombudsmannen«), som bl.a. har regelmæssig kontakt til børn og unge for at få indblik i deres overvejelser og holdninger. ⁽¹⁵⁾

2.4.7.4 Meget ofte er naboer, venner eller slægtninge til forældre vidner til vold mod børn. En aktiv stillingtagen fra deres side kunne være med til at forhindre mange tragedier. Men i praksis griber de sjældent ind for at hjælpe børn, som bliver mishandlet. At overvinde en sådan ligegyldighed kræver konsekvens og passende oplysningskampagner, som kan udløse en positiv indstilling blandt potentielle vidner til vold

2.4.8 Bedre samarbejde med hensyn til beskyttelse af børn og beskyttelse af kvinder

2.4.8.1 Beskyttelsen af henholdsvis kvinder og deres børn mod vold i hjemmet synes at være tæt forbundet med hinanden. I virkeligheden findes der imidlertid ikke ubetydelige interessekonflikter mellem beskyttelse af og støtte til henholdsvis kvinder og børn.

2.4.8.2 Kvindehjem og kvinderådgivningscentre på den ene side samt børneforsorgshjem og ungdomsorganisationer på den anden side er ofte mistroiske over for hinanden.

2.4.8.3 Empiriske resultater peger imidlertid entydigt på nødvendigheden af samarbejde. Hvis der ses bort fra trusler mod og mishandling af moderen, kan reglerne for samkvem og forældremyndighed også efter en skilsmisse fra deres voldsudøvende partner tvinge kvinder til gentagen kontakt med denne og således bevirke, at kvinder og børn bringes i fare og kommer til skade. ⁽¹⁶⁾

⁽¹⁵⁾ Jf. også den nuværende ombudsmands tale »Corporal Punishment of Children«, hvori han ligeledes kommer ind på forholdene for børn, der er vidner til vold i hjemmet (foreligger kun på engelsk) (http://www.bo.se/files/in_%20english,%20publikationer,%20pdf/corporal_%20punishment%20of%20children060501.pdf). Der er med tiden også blevet etableret en ombudsmandsfunktion i andre lande, jf. Det Europæiske Netværk af Ombudsmænd for Børn (»European Network of Ombudspersons for Children« — ENOC), <http://www.ombudsnet.org/>

⁽¹⁶⁾ Jf. f.eks. »Domestic violence and child contact arrangements in England and Denmark«, M. Hester og L. Radford, Bristol 1994. 70 % af de kvinder, hvis børn havde kontakt med faderen, blev under besøg eller ved overdragelse af børnene på ny mishandlet og/eller truet, selv efter mere end et års adskillelse. 55 % af børnene blev mishandlet under besøg.

2.4.8.4 Målet med fremtidige strategier og ordninger skal være at opbygge et godt samarbejde mellem kvindehjem og kvinderådgivningscentre på den ene side og ungdomsorganisationer, familiedomstole, børneforsorghjem og familierådgivningscentre på den anden side.

2.4.9 Større hensyntagen til den enkelte situation med vold i hjemmet ved fastsættelse af samkvemsretten og forældremyndigheden

2.4.9.1 Reglerne på børneretsområdet i EU-medlemsstaterne tager i høj grad udgangspunkt i det fælles forældreskab, i moderens og faderens fælles ansvar for barnet også efter en skilsmisse samt som en logisk følge heraf i barnets udsigter til en personlig ret til samkvem med begge forældre.

2.4.9.2 I tilfælde, hvor en voldelig forælder — oftest over en længere periode — til stadighed har tilsidesat partnerens og barnets rettigheder, overskredet deres grænser og påført dem fysiske og psykiske skader, er ovennævnte børneretlige forudsætninger — nemlig et ansvarsfuldt og respektfuldt partnerskab og den dermed forbundne evne til at holde parforholdskonflikter uden for forældreforholdet — ikke opfyldt.

2.4.9.3 Der skal derfor i højere grad end hidtil i forbindelse med familieretlige procedurer tages hensyn til de typiske voldsrelaterede risici, navnlig at faren for voldsudøvelse stadig er til stede, efter at parret er blevet skilt. Kvinders og børns beskyttelse og sikkerhed skal være den afgørende faktor i enhver beslutning.

2.4.9.4 Ved afvejningen mellem kvinders juridiske rettigheder til beskyttelse og støtte, børns beskyttelse og trivsel samt mænds rettigheder skal beskyttelsen mod vold altid veje højere end retten til kontakt.

2.4.10 Særlige behov: børn af mishandlede indvandrerkvinder

2.4.10.1 I en del af voldstilfældene i hjemmet er der tale om kvinder og børn med indvandrerbaggrund, der — fordi de lever adskilt fra andre familiemedlemmer og ikke befinder sig i de sædvanlige sociale omgivelser, som ikke ville have tilladt vold, samt på grund af deres ulovlige ophold, dårlige sprogkunderskaber

og vanskelige levevilkår i deres sociale miljø m.m. — nemmere kan blive udsat for vold.

2.4.10.2 Vold i hjemmet forekommer uden undtagelse i alle lande, kulturer og sociale lag, men kvinder og børn er mest udsatte i de samfund og kulturer, hvor ligestilling mellem mænd og kvinder er mindst udbredt, de kønsbestemte roller er mest fastlåste, og der hersker kulturelle normer, der bygger på mænds rettigheder i forhold til kvinder.

2.4.10.3 Afhængigt af den retlige situation begrænses handlemulighederne helt konkret af den opholdsmæssige status. Dette gælder navnlig indvandrerkvinder, som opholder sig illegalt, og disses børn.

2.4.10.4 Der skal derfor i forbindelse med enhver indgriben, hjælp og støtte tages hensyn til indvandrerkvindernes og deres børns situation. Det er endvidere nødvendigt i samarbejde med de sociale aktører og civilsamfundsorganisationerne at gennemføre specifikke kampanjer til oplysning af og forbedring af sikkerheden for disse befolkningsgrupper.

2.4.11 Bedre uddannelse og efteruddannelse af alle faggrupper, der beskæftiger sig med vold i hjemmet

2.4.11.1 Varetagelsen af børns interesser kræver en høj grad af professionalisme inden for alle ansvarlige faggrupper og indsatsområder — herunder hjælp til børn og unge, rådgivnings- og beskyttelsescentre, institutioner, skoler, børnehaver og fritidshjem, sundhedsvæsen, politi og retsvæsen.

2.4.12 Understregning af betydningen af at forebygge vold i hjemmet

2.4.12.1 Alle de idéer og foranstaltninger, der skal forhindre vold mod kvinder i hjemmet, har en tilsvarende virkning på de børn, der berøres af vold i hjemmet. ⁽¹⁷⁾

2.4.12.2 Der bør desuden iværksættes særlige forebyggende foranstaltninger i forbindelse med temaet »børn som indirekte ofre for vold i hjemmet«, herunder informationsmateriale for ansatte inden for alle indsatsområder.

Bruxelles, den 14. december 2006

Dimitris DIMITRIADIS
Formand for
Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

⁽¹⁷⁾ Jf. EØSU's udtalelse »Vold mod kvinder i hjemmet«.